

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 15.02.2016

Sayı: 302

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA

Gereğesi ekte sunulan, ülkemizde süt üreticilerinin yaşadığı sorunlarının nedenlerinin araştırılması, bu kapsamda oluşturulması gereken politikaların ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve Meclis İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Görer
Niğde MV

Hilmi Yavaş
Hatay MV.

Çiğdem
CBTAUN İR67
Bursa MV.

Dr. Mehmet GÖKER
Burdur Milletvekili

Pınar Yıldız Akşer
Nevşehir

M. Hüseyin Bozdemir
Konya MV

Muhammed Erkek
Eğirdir MV

Kamran Okyay Sander
İzmir MV

Mehmet Belgin
İST MV.

Vedat Coşkun
Karaman

Onel Demirel
Zaferanç MV

Öğüt Kaan SALLI
İST MV

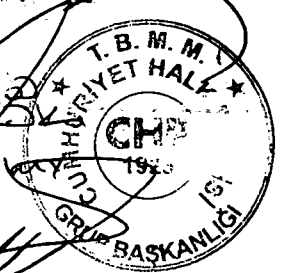
Ali Yigit
İzmir MV

Muhammed
Musa Çayır
İzmir MV.

Ali Şeker
İstanbul MV

Niyazi Nefi Kangı
Antalya
İFTAN BAKIR
İSPARTA

DEVRİM
ANTALYA

GEREKÇE:

Hayvancılık sektörünün temel ürünlerinden biri olan sütte son dönemlerde ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunların en önemlisi, çiğ süte verilen fiyatın maliyetlerin altında belirlenmesi sonucunda süt üreticilerinin karşı karşıya kaldığı mağduriyettir. Nitekim Ulusal Süt Konseyi son aldığı kararla 1 Temmuz 2014 tarihinden beri 1 lira 15 kuruş olan çiğ sütün referans fiyatını değiştirmemiş ve 1 Ocak – 30 Haziran 2016 tarihleri arasında da fiyatların sabit kalması yönünde karar almıştır. Bununla birlikte, çiğ sütün litre maliyetinin 1 lira 15 kuruşun çok üzerinde olduğu ve çiğ sütün referans fiyatının maliyetleri karşılamaya dahi yetmediği açıktır.

Öte yandan, süt bedellerinin geç ödenmesi başka önemli bir sorun kaynağıdır. Eskiden üreticilere 15 günde bir çiğ süt bedeli ödenmesi yapılırken günümüzde bazı firmalar ortalama 3 ayda bir ödeme yapmaktadırlar. Bunun sonucunda, çiğ sütünü satarak işletmesini çevirmeye çalışan üreticiler para alamadıkları için yem alamamakta ve giderlerini karşılayamamaktadır. Buna ek olarak bazı firmalarsa, üreticilere süt bedelini nakit ödemek yerine yem satarak ödemeyi teklif etmektedir. Geçmişte de yaşanan benzer bir uygulamada “yemimi almazsan sütünü almam” cümlesinden hareketle yem almayı adeta zorunlu hale getiren bazı büyük süt sanayicileri günümüzde tekrar bu yöntemi uygulamaya başlamışlardır. Üstelik verilen yemin kalitesi ve içeriği konusunda süt üreticilerinin ciddi endişeleri bulunmaktadır.

Bir başka sorun ise inek kesimi sayısının hızla artıyor olmasıdır. Çiğ sütün fiyatı maliyetleri karşılayamadığı için üreticilerimiz kırmızı et fiyatının yüksek olmasını da fırsat bilerek inegini kesmektedir. Anımsanacağı üzere 2008 yılında çiğ süt krizinde 1 milyondan fazla inek kesilmiş ve söz konusu dönemde et üretimi artıyor diye sevinenler bir yıl sonra canlı hayvan ve et ithal etmek zorunda kalmışlardır. Bugün et ve canlı hayvan ithalatı tam gaz devam etmektedir. Sonuç olarak önlem alınmaz ve inek kesimi önlenemezse ülkemizde 2008 yılındakinden daha büyük bir et krizi yaşanması işten bile değildir.

Diğer taraftan, 1 lira 15 kuruşluk fiyatın tavan fiyat olup serbest piyasada çiğ sütün litresinin ortalama 80 kuruştan alıcı bulduğu düşünüldüğünde, durumun vahameti daha net bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Söz konusu bu durum ise, dünyada geçerli olan süt yem paritesi 1 litre süt karşılığında en az 1,5 kilo yem alınması iken, ülkemizde süt yem paritesinin 1'in altında kalmasına yol açmaktadır. Bununla birlikte, çiğ sütün referans fiyatı 1 lira 15 kuruş olarak belirlenmişken, işlenmiş süt marketlerde ortalama 2,9-3,4 lira arasında satışa sunulmaktadır. Diğer bir ifadeyle, işlenmemiş hammaddeyi alarak işleyen ve kutuya koyan sanayici, sütün fiyatını istediği şekilde belirlerken, tüketici de sütü pahalıya tüketmektedir.

Burdur'da vatandaşlarımızdan süt üretiminde arz fazlası bulunduğu ve bazı şirketlerin üreticilerden süt alımını yavaşlattığı konusunda bir takım şikâyetler gelmektedir. Hatta söz konusu şirketlerin Burdur'da haftanın bir günü süt alımı yapmama kararı verdikleri ve bu durum karşısında üreticilerin çaresiz kaldıkları konuşulmaktadır. Devlet bu duruma acilen el koymalı ve süt tozu üretimine yönelik teşviklerin artırılmasını sağlamalıdır. Bunun yanında süt tozu teşvikleri ihracata dayalı değil, üretime dönük olmalıdır. Ayrıca Et ve Süt Kurumu üreticilerin elindeki sütleri alarak destek vermelidir.

Bu arada Burdur Belediyesi ülke genelinde süt üreticilerinin derdine dert olabilecek bir projeye imza atmış bulunmaktadır. Söz konusu projeye göre Belediye sütünleri alımı yaparak ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza ulaştırma konusunda çalışmalarına başlamıştır. Bu proje hem sütte arz fazlalığını ortadan kaldırmaya yarayacak hem de süt

ürünlerinden yeterince faydalanamayan vatandaşlarımıza sağlıklı bir ortamda gıda olarak ulaştırılacaktır. Süt tüketimini arttırmak ve üreticinin elinde kalan sütlerin değerlendirilmesini sağlamaya yönelik olan bu projenin tüm kentlerimize örnek olmasını diliyoruz.

Bu çerçevede, ülkemizde süt üreticilerinin yaşadıkları sorunların nedenlerinin araştırılması, bu kapsamda oluşturulması gereken politikaların ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve Meclis İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

